

แผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี

(พ.ศ. 2559 – 2561)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์กรมหาชน)

สารบัญ

	หน้า
1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี	1
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดทิศทางของ สบร.	1
2.1 สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกองค์กร	
2.1.1 Global Trends ที่สำคัญ	1
2.1.2 บริบทภายในประเทศ	3
2.2 นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	
2.2.1 นโยบายรัฐบาล	4
2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	5
2.2.3 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี	5
2.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis	6
3. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ และตัวชี้วัด	7
4. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานระยะ 3 ปีของ สบร. (พ.ศ.2559-2561)	9

แผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 – 2561)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ดำเนินการมาเป็นเวลากว่าหนึ่งทศวรรษ มีผลงานสำคัญๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ภายในองค์กรเองมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและการบริหารจัดการอยู่เป็นระยะ อาทิ ยุบรวมหน่วยงานบางหน่วยเข้าด้วยกัน แยกหน่วยงานภายใน 2 แห่งเป็นองค์การมหาชนใหม่ ประกอบกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงสมควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 – 2561) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อกำหนดทิศทางทางการดำเนินงานของ สบร. ทั้งส่วนกลางและหน่วยงานภายในทั้ง 3 แห่งให้มีความชัดเจน สอดคล้องและเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายสำคัญและบริบทการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน
- 2) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ งานและกิจกรรมต่างๆ ของ สบร. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปีได้อย่างเหมาะสมและเป็นเอกภาพ
- 3) เพื่อใช้ในการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดทิศทางของ สบร.

2.1. สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกองค์กร

2.1.1 Global Trends ที่สำคัญ

1) การเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Age) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกับราคาอุปกรณ์สื่อสารและค่าบริการอินเทอร์เน็ตถูกลง ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ได้ทุกที่ทุกเวลามากขึ้น จึงเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและรูปแบบการทำธุรกิจอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ที่เห็นได้ชัดเจน คือ การใช้งาน Social Media ได้รับความนิยมมากขึ้น มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วของ Smart Mobile Device เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data/Data Sharing) การเติบโตของ Digital Native ทั่วโลกกว่า 363 ล้านคน หรือร้อยละ 30 ของประชากรวัยหนุ่มสาวทั่วโลก¹ เป็นต้น ส่งผลให้คนไทยต้องปรับตัวและเตรียมความพร้อมให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่อายุดิจิทัลเพื่อใช้โอกาสจากปรากฏการณ์นี้

2) โลกแห่งความรู้...เปิดประตูสู่โอกาสใหม่ (Global Knowledge Society) ความก้าวหน้าของโลกดิจิทัลเป็นปัจจัยหนึ่งเปลี่ยนแปลงโฉมรูปแบบการเรียนรู้ขนานใหญ่ โดยมีระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์เป็นตัวขับเคลื่อนอย่างชัดเจน บทบาทของอินเทอร์เน็ตที่ทวีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อระบบ Outer-net ที่ทำการส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากอวกาศเริ่มเปิดตัวเมื่อกลางปี 2557 ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่เป็นสากลได้สะดวกรวดเร็วและกว้างขวาง แม้กระทั่งคนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทำให้คนสามารถพัฒนาทักษะและขีดความสามารถได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการศึกษาในระบบเพียงอย่างเดียว เกิดอาชีพใหม่ๆ ที่ใช้ทักษะความรู้เฉพาะด้าน คนรุ่นใหม่จึงเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับเป้าหมายและ

¹ สถิติและนิยาม Digital Native โดย ITU คำว่า Digital Native หมายถึง กลุ่มคนวัยหนุ่มสาว ช่วงอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างต่ำ 5 ปี

รูปแบบการใช้ชีวิตมากกว่าการเลือกสถานที่ทำงาน เพราะอยู่ที่ไหนในโลกก็สามารถทำงานได้ ขณะเดียวกัน จะเกิดการดึงตัวคนที่มีความสามารถเข้ามาร่วมงานมากขึ้น เป็นผลให้กระบวนการเรียนรู้ต้องปรับพัฒนาให้เร็ว ขึ้นไปอีก โดยเฉพาะในอีก 5 ปีข้างหน้า งานต่างๆ จะสลับซับซ้อนมากขึ้นและต้องอาศัยทักษะในการทำงาน หลากหลายสาขา² ยกตัวอย่างสหรัฐอเมริกาจะมีความต้องการผู้ที่มีความสามารถด้านต่างๆ กว่า 26 ล้านคน ภายในปี 2573 เพื่อรักษาไว้ซึ่งอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ยุโรปตะวันตกต้องการอีก 46 ล้านคน เยอรมนี ต้องการ 4.4 ล้านคน โดยที่กว่าครึ่งหนึ่งเป็นวิชาชีพด้านงานวิจัย ที่ปรึกษาด้านการดูแลสุขภาพและด้าน การศึกษา แนวโน้มดังกล่าวไม่ได้แตกต่างจากสถานการณ์ของประเทศไทยแต่อย่างใด

3) โอกาสจากความเชื่อมโยง (Connectivity) ทั้งด้านโครงข่ายคมนาคมขนส่ง การค้า ระหว่างประเทศและการสื่อสารออนไลน์จะนำไปสู่การสร้างโอกาสและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึง ซิดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปัจจุบันความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับจีนมีช่องทางที่แจ่มใส เพราะเป็นการสร้างเขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา มูลค่าการค้าของอาเซียนกับจีนขยาย ตัวอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นเป็น 4 แสนล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555³ อาเซียนและจีนจึงเป็นพื้นที่แห่ง โอกาสสำหรับผู้ที่มีความพร้อม และเมื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement: MRA) ในสาขาอาชีพต่างๆ แล้ว จะช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ได้รับการรับรอง คุณสมบัติสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศสมาชิกโดยเสรี ทำให้นักลงทุนมีโอกาสเลือกแรงงานที่ตรง กับความต้องการมากขึ้น ประเทศไทยเองมีโอกาสและมีจุดแข็งตรงที่แรงงานมีทักษะในงานที่ต้องใช้ความ ประณีตละเอียดอ่อนและความคิดสร้างสรรค์ เช่น ธุรกิจอัญมณี เป็นต้น นอกจากนี้ การเชื่อมโยงออนไลน์ (Virtual Connectivity) ยังมีส่วนช่วยสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับภาคธุรกิจ โดยเฉพาะการทำธุรกิจ/ธุรกรรม ออนไลน์มากขึ้น มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) การสร้างโมเดลธุรกิจใหม่ๆ และการ ขยายตัวของการค้าออนไลน์ (E-Commerce) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4) การเติบโตของเมือง (Urbanization) โลกเข้าสู่ความเป็นสังคมเมืองมาตั้งแต่ปี 2553 ประชากรของโลกกว่าครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในเมือง เมือง 40 แห่งทั่วโลกมีสัดส่วนคิดเป็น 2 ใน 3 ของเศรษฐกิจ และนวัตกรรมโลก การขยายตัวของความเป็นเมืองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความเจริญ สาธารณูปโภค วิถีชีวิตของผู้คน รูปแบบการทำงานและโอกาสทางธุรกิจเป็นอย่างมาก โดยมีปัจจัยสนับสนุน จากศักยภาพทางเศรษฐกิจในเขตหัวเมืองที่ขยายตัว การเชื่อมโยงกับอาเซียนทำให้เมืองชายแดนเติบโต และ ระบบเทคโนโลยีการสื่อสารมีส่วนช่วยเชื่อมโยงวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯกับคนในหัวเมืองต่างจังหวัดให้ใกล้ชิดเียน กันมากขึ้น คนในภูมิภาคไม่จำเป็นต้องอยู่ในเมืองหลวงก็สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ ความเจริญของเมือง ทำให้เกิดการโยกย้ายแรงงานคืนถิ่น เกิดการขยายตัวของการค้าการลงทุนและการเข้าถึงระบบการศึกษาการ เรียนรู้เป็นไปด้วยความสะดวกยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้พฤติกรรมบริการและวิถีชีวิตของกลุ่มคนรุ่นใหม่ใน เมืองปรับเปลี่ยนไป เช่น ชื้อของในห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารซื้อ ชื้อสินค้าออนไลน์ อาศัยอยู่ใน คอนโดมิเนียม ฯลฯ จึงเกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องติดตามมา เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ธุรกิจวัสดุก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์ สถาบันกวดวิชา ฯลฯ

5) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โครงสร้างประชากรโลกมีแนวโน้มเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดดจากร้อยละ 10 ในปี 2543 เป็นร้อยละ 21 ในปี 2593 สำหรับประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเรียบร้อยแล้วด้วยสัดส่วนผู้สูงอายุร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด

² McKinsey's global survey of trends.

³ ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน , Thai BIZ China.com

และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 25.12 ในปี 2573 ส่งผลกระทบต่อไทยต้องเร่งเตรียมการหลายเรื่อง ทั้งการเพิ่มผลิตภาพแรงงานอย่างจริงจัง การส่งเสริมให้คนวัยแรงงานมีทักษะทางการเงินและการดูแลสุขภาพเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้คงความเป็นกำลังคนที่มีผลิตภาพ (Productive Workforce) ไว้ รวมทั้งการพัฒนาระบบรัฐสวัสดิการต่างๆ ในอีกมุมหนึ่ง ถือเป็นโอกาสที่ดีของการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่พักอาศัย ผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร สุขภาพและการแพทย์ บริการผู้ดูแลและจัดทัวร์สำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

2.1.2 บริบทภายในประเทศ

1) **ขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น** ในปี 2558 World Economic Forum (WEF) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 32 จาก 140 ประเทศ ในขณะที่ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดย International Institute for Management Development (IMD) มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 30 ในปี 2558 มาเป็นอันดับที่ 28 ในปี 2559 จาก 61 ประเทศ โดยในด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ IMD จัดให้ไทยอยู่ในอันดับที่ 13 และในด้านโครงสร้างพื้นฐานไทยอยู่อันดับที่ 49 โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐานและการศึกษาไทยอยู่ในอันดับลดลง เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อรองรับการเป็นเศรษฐกิจดิจิทัลยังไม่กระจายอย่างพอเพียงและทั่วถึง ส่วนโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของไทยอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาขาดแคลนนักวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

2) **ประเทศไทยยังมีจุดอ่อนและข้อจำกัดมากขึ้นในเรื่องทรัพยากร กำลังคน เงินทุน เทคโนโลยีและนวัตกรรม** ทำให้ต้องปรับไปเน้นที่อุตสาหกรรมและบริการเชิงสร้างสรรค์มากกว่าการผลิตสินค้าต้นทุนต่ำราคาถูกเพราะไม่สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านและจีนได้ โดยจะต้องเน้นความสำคัญในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ เช่น งานฝีมือและหัตถกรรม งานออกแบบ บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น ขณะเดียวกัน ภาวะเศรษฐกิจซบเซาของตลาดยุโรปและสหรัฐซึ่งเป็นตลาดการส่งออกหลักของไทย นอกจากไทยต้องแสวงหาตลาดใหม่ๆ แล้ว ยังต้องหันมาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการบริโภคสินค้าไทยในกลุ่มลูกค้าไทยในประเทศมากขึ้นด้วย ซึ่งต้องมีการพัฒนาคุณภาพและรูปลักษณ์สินค้าไทยร่วมสมัยให้ตรงใจผู้บริโภค สร้างแบรนด์ไทยให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางและส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง

3) **ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อพฤติกรรมและวิถีชีวิตของคนไทย** คาดว่า สังคมไทยจะมี Generation C หรือ Connected Generation มากขึ้นโดยไม่จำกัดเพศและวัย คนกลุ่มนี้เลือกที่จะเชื่อมโยงติดต่อกันบนโลกออนไลน์อย่างอิสระผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ สามารถเข้าถึงและส่งต่อข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว จึงเป็นกลุ่มคนที่สามารถสร้างกระแสและพลังทางสังคมให้เกิดขึ้นได้ เกิดผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ขนาดเล็กรายใหม่ ขณะที่ผู้บริโภค (Consumer) มีส่วนร่วมเป็นผู้ผลิต (Prosumer) มากขึ้นด้วย แนวโน้มเหล่านี้ส่งผลให้ภาคการศึกษา หน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการต้องทำความเข้าใจกับพฤติกรรมผู้บริโภคและวิถีชีวิตของคน Gen C เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ การเรียนรู้นอกระบบหรือการเรียนรู้สาธารณะจะมีบทบาทมากขึ้น เพราะช่วยแก้ปัญหาความไม่คล่องตัวของการศึกษาในระบบ ช่วยให้ผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและมีโอกาสเป็นผู้ประกอบการเอง ไม่ว่าจะ เป็นทักษะพื้นฐาน เช่น การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความมีวินัย ความคิดสร้างสรรค์ ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ รวมถึงความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้เป็นโอกาสและความท้าทายของ สปร.ในการเผยแพร่องค์ความรู้ทั้งในลักษณะ Mass และ Niche Market ทั้งสิ้น

2.2 นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 มีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

ข้อ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

- จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม
- พัฒนาคอนทราสต์วัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม

ข้อ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

- เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนากิจการบริหารจัดการภายในองค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจนทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดและโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

2.2.2 แผนยุทธศาสตร์ประเทศ 20 ปี ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการดำเนินงานของ สปร. ในปีงบประมาณ 2560 มีความสอดคล้องและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทย ในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น และสามารถต่อยอดด้วยความคิดและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างรายได้เปรียบจากความหลากหลายและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและความเป็นไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ไลฟ์สไตล์ และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนส่งเสริมสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบผู้บริโภคทุกระดับ และรณรงค์ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าของตนเอง และสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยเริ่มพัฒนาตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต ช่วงการตั้งครรภ์/ แรกเกิด /ปฐมวัย ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน มีทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 วัยรุ่น/นักศึกษา ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพที่สอดคล้องตามความต้องการของประเทศ และมีทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงาน ให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานอย่างต่อเนื่อง มีการทำงานตามหลักการการทำงานที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) โดยการดำเนินงานของ สบร. ได้ตอบสนองยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์

วัตถุประสงค์ข้อ 1.2 เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21

เป้าหมายที่ 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 3 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.2.4 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 มีประเด็นที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภารกิจของ สบร. ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เพื่อสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม (SME) ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยจัดให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมในแต่ละระดับการเติบโตทางธุรกิจ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่ (Startup) ให้สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สู่การประกอบธุรกิจได้จริง ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ รักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ของภาคการส่งออก มีการดำเนินกลยุทธ์การค้าการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการในลักษณะคลัสเตอร์ พร้อมทั้งสนับสนุนความเชื่อมโยงกับภาคเกษตรและบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาระบบและมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่สุดอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>1. สบร.มีผลการประเมินการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติงานของสำนักงาน กพร.อยู่ในระดับดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ได้คะแนน 3.87 ในปี 2550 และเพิ่มขึ้นเป็น 4.86 ในปี 2556)</p> <p>2. แหล่งบริการความรู้หลักทั้ง 3 แห่งเป็นที่รู้จักในสังคม ในช่วง 10 ปีที่ตั้งมา มีผู้มาใช้บริการประมาณ 9.6 ล้านคน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้คะแนนเฉลี่ย 86 % (สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ ก.พ.ร. กำหนดไว้ที่ 80.00 %)</p> <p>3. องค์ความรู้ต้นแบบของ สบร. หลายเรื่องได้รับการยอมรับจากภาคีเครือข่ายและนำไปขยายผลต่อในภูมิภาคต่างๆ</p>	<p>1. งานพัฒนาองค์ความรู้และส่งเสริมการเรียนรู้เป็นภารกิจที่ต้องใช้เวลาและมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงไม่สามารถเห็นผลสำเร็จได้ภายในระยะเวลาอันสั้น</p> <p>2. ความคับแคบของพื้นที่ให้บริการ ประกอบกับรูปแบบการให้บริการที่มีอยู่ค่อนข้างอึดอัด จึงไม่สามารถรองรับความต้องการของผู้เข้ามาใช้บริการได้เท่าที่ควร</p> <p>3. ข้อจำกัดด้านบุคลากรทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติการ รวมทั้งวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี ประกอบกับการระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆยังไม่มากพอ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้บ่อยครั้ง และยังสูญเสียโอกาสในการทำงานเชิงรุกและขยายงานไปยังกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ใหม่ๆด้วย</p> <p>4. หน่วยงานภายในของ สบร. มีภารกิจและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน การบูรณาการงานเพื่อสร้างเอกภาพและผลสัมฤทธิ์ของงานจึงมีความซับซ้อน</p>
โอกาส	อุปสรรค
<p>1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้สะดวกรวดเร็ว เป็นโอกาสให้ สบร. สามารถเผยแพร่องค์ความรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ได้กว้างขวางมากขึ้น</p> <p>2. การประกอบอาชีพและธุรกิจในยุคต่อไปจะต้องการองค์ความรู้และความคิดสร้างสรรค์มาเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จมากขึ้น</p> <p>3. นโยบายการพัฒนาประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนา ศักยภาพคน และเห็นจุดอ่อนของระบบการศึกษาที่ปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลง จึงหันมาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้นอกกระบวนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เช่น การเรียนรู้ออนไลน์ การเรียนรู้ที่สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ เป็นต้น</p>	<p>1. คนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมการเรียนรู้เปลี่ยนไป ใช้เวลาไปกับ Social Media มากกว่าการอ่านและการเรียนรู้ ค้นหาความรู้ด้วยการใช้ Smartphone และอินเทอร์เน็ตมากกว่าไปห้องสมุด</p> <p>2. มีหน่วยงานใหม่ๆที่เข้ามาแชร์ส่วนแบ่งการตลาดและดึงดูดลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของ สบร. ไปใช้บริการในด้านอื่นๆ มากขึ้น เช่น พิทธิภัณฑ์ของเอกชน ศูนย์การค้า ฯลฯ</p> <p>3. ความรู้สมัยใหม่ที่เกิดขึ้นทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับคนรุ่นใหม่มีความต้องการความรู้แบบสำเร็จรูปตรงตามโจทย์ความต้องการ และสนใจหาข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้ในการประกอบอาชีพ ทักษะเฉพาะทาง ฯลฯ กระบวนการจัดการความรู้จึงต้องอาศัยความรวดเร็วในการสรรหา พัฒนาและต่อยอดการนำองค์ความรู้มาใช้ประโยชน์ให้ตรงกับความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มเป้าหมายต่างๆได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ</p>

3. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ และตัวชี้วัด

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2560 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของชาติที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยได้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมายให้บริการ ให้มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับใหม่ และกำหนดตัวชี้วัดให้มีความท้าทาย สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์ “พัฒนาความรู้และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มศักยภาพทุนมนุษย์ ผ่านกระบวนการเรียนรู้สาธารณะ”

3.2 พันธกิจ

- 1) จัดให้มีระบบการเรียนรู้สาธารณะ และการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของประชาชน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย
- 2) สร้างแหล่งบริการองค์ความรู้รูปแบบใหม่ที่ทันสมัย มีชีวิตชีวา และอุดมด้วยความรู้ที่สร้างสรรค์
- 3) สร้างนวัตกรรม รูปแบบการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- 4) ส่งเสริมเครือข่ายเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนองค์ความรู้ด้านต่างๆ

3.3 เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน และตัวชี้วัด

เป้าหมายการให้บริการ ที่ 1 : ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงความรู้ในสาขาต่างๆ เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ และความสามารถ

ตัวชี้วัด :

เชิงปริมาณ	1) จำนวนประชาชนที่เข้ามาใช้บริการความรู้ในแหล่งเรียนรู้ 2) จำนวนต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่เปิดให้บริการประชาชน 3) จำนวนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจาก สปร. 4) จำนวนผู้เข้าถึงและได้รับการถ่ายทอดนวัตกรรมและองค์ความรู้ ผ่านสื่อทั้ง offline และ online
เชิงคุณภาพ	5) ผู้เข้าถึงองค์ความรู้ที่น่านวัตกรรมและองค์ความรู้ ผ่านสื่อทั้ง offline (งานประชุม/สัมมนา กิจกรรม นิทรรศการ) และ online (เว็บไซต์ สื่อสังคม) ไปใช้ประโยชน์ 6) ระดับความพึงพอใจที่ผู้ใช้บริการเข้าถึงและได้รับความรู้ในแหล่งเรียนรู้ 7) ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้และการเรียนรู้

เป้าหมายการบริหาร ที่ 2 : สร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ตัวชี้วัด :

เชิงปริมาณ

- 1) จำนวนนวัตกรรม องค์ความรู้และผลงานศึกษาวิจัย
- 2) จำนวนคนที่ได้รับพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และนำไปต่อยอดการเรียนรู้และประกอบอาชีพ

เป้าหมายการให้บริการ ที่ 3 : บริหารจัดการความรู้ผ่านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
เครือข่าย และฐานข้อมูล

ตัวชี้วัด :

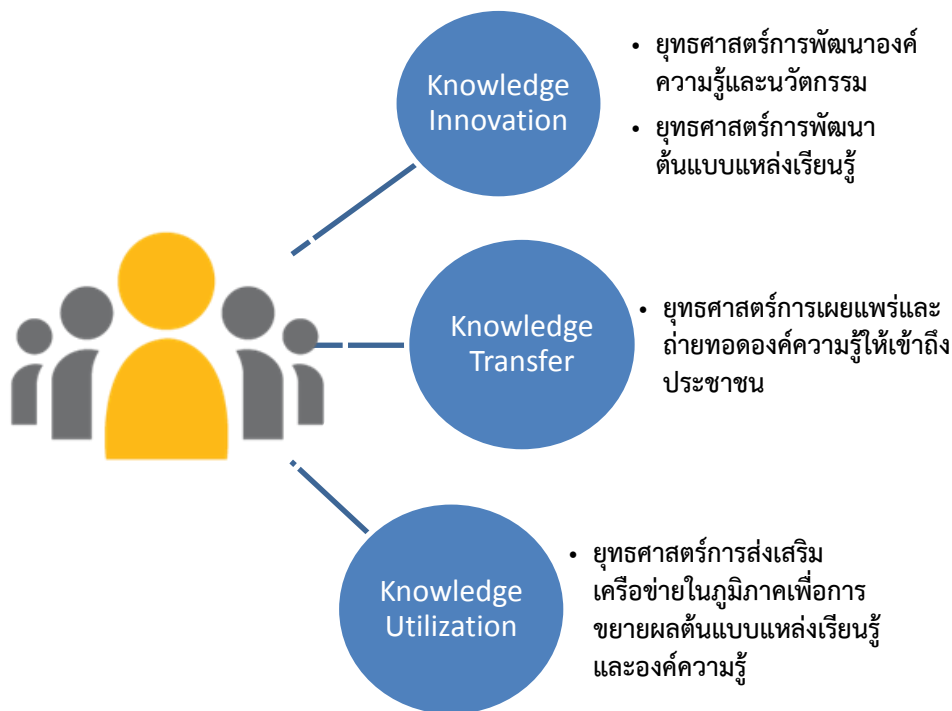
เชิงปริมาณ

- 1) ระบบฐานข้อมูลการจัดการความรู้สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2) แหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

5. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานระยะ 3 ปีของ สบร. (พ.ศ.2559-2561)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สบร.) มีภารกิจหลักในการบริหารและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริม และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้ ให้กับประชาชนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยมีโอกาสพัฒนาความคิด เพิ่มและต่อยอดองค์ความรู้ และพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าถึงองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อยกระดับศักยภาพพหุมนุษย์ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นผ่านระบบการเรียนรู้สาธารณะที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้การบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ของ สบร. ประกอบด้วยบทบาท 3 ด้านหลัก (3K) คือ การสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ (Knowledge Innovation) ทั้งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Content) และที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ (Physical อาทิ ต้นแบบแหล่งเรียนรู้) การถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Diffusion) และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ (Knowledge Utilization) ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ด้านการสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ (Knowledge Innovation) ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม และยุทธศาสตร์การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้
- 2) ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Transfer) มี 1 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน
- 3) ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ (Knowledge Utilization) ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อการขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

นอกจากยุทธศาสตร์ตามบทบาทหลักทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น ยังมียุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นงานสนับสนุนให้ภารกิจตามยุทธศาสตร์หลักสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากบทบาทหลักดังกล่าว สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนภารกิจในการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ แข่งขันบนฐานนวัตกรรม พัฒนาคุณภาพคนไทยให้สามารถรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดไว้ว่าคนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากลและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

กา เสน

อและสร้าง ม เช้

าใจองค์ความรู้ในรูปแ

บบ

ต่างๆ ให้นำสนใจ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่

Knowledge Content
Innovation

Knowledge
Transfer/Diffusion

Knowledge
Utilization

พัฒนาและยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้

สร้างนวัตกรรมและพัฒนา
แหล่งเรียนรู้/องค์ความรู้ให้ก้าว
ทันสถานการณ์และเทคโนโลยี
ในยุคปัจจุบันและอนาคต

การนำเสนอและสร้างความ
เข้าใจองค์ความรู้ในรูปแบบ
ต่างๆ ให้นำสนใจ และกระตุ้น
ให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่

การส่งเสริมให้เกิดการนำองค์
ความรู้ไปต่อยอดเพื่อสร้าง
รายได้ หรือเกิดกิจกรรม
ต่อเนื่องอันเป็นประโยชน์ต่อ
การยกระดับคุณภาพชีวิต

☑ ให้บริการและพัฒนา
ต้นแบบแหล่งเรียนรู้
☑ พัฒนาเครือข่ายแหล่ง
เรียนรู้
☑ การบริหารจัดการองค์
ความรู้และศึกษาวิจัยเพื่อ
พัฒนาองค์ความรู้

☑ สนับสนุนการขับเคลื่อน
นโยบายรัฐบาลด้านการ
ส่งเสริมการเรียนรู้
☑ พัฒนาและส่งเสริมการ
เรียนรู้ของคนทุกช่วงวัย ตาม
หลัก BBL
☑ เผยแพร่องค์ความรู้ผ่าน
สื่อสมัยใหม่

➢ ขยายผลโมเดล “ความรู้
กินได้” เพื่อยกระดับ
เศรษฐกิจฐานราก
➢ สนับสนุนการดำเนินงาน
ของเครือข่ายในการนำ
ความรู้ไปใช้ประโยชน์
➢ ส่งเสริมการบูรณาการ
แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

เสนอและสร้างความเข้าใจองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ให้นำสนใจ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนางาน ศึกษาวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่จะช่วยกระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เห็นความสำคัญและนำไปใช้ขยายผลต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- การพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ของประเทศ และดัชนีชี้วัดมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการพัฒนาและการวางแผนดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ให้แก่คณะกรรมการบูรณาการด้านพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานด้านแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานต่างๆ มีเอกภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีพื้นฐานอยู่บนฐานข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีความถูกต้องและครบถ้วน

- การศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งระดับประเทศ และรายสาขา โดยเฉพาะอุตสาหกรรมออกแบบ รวมถึงมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

- การศึกษาและจัดการองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 แนวโน้มการพัฒนาของโลก รูปแบบ/ความต้องการการเรียนรู้คนรุ่นใหม่ และแนวโน้มรูปแบบ/ความต้องการการเรียนรู้ในอนาคต รวมทั้งองค์ความรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพของคนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการยกระดับพัฒนาแหล่งบริการความรู้ที่มีอยู่แล้วของ สปร. และหน่วยงานภายใน ควบคู่ไปกับพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาต้นแบบองค์ความรู้ที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- พัฒนาแหล่งเรียนรู้หลักของ สปร. ให้ทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งในเชิงกายภาพ สาระความรู้ การให้บริการและรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ห้องสมุดมีชีวิต พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้รูปแบบ Discovery Museum และห้องสมุดด้านการออกแบบ ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล มีกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการกลุ่มเดิมและดึงดูดกลุ่มเป้าหมายใหม่ให้เข้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- เร่งรัดการปรับปรุง Museum Siam ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ชั้นนำของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาและให้บริการศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบแห่งใหม่ที่ปริมณียกกลาง เพื่อรองรับการเป็นแหล่งปมเพาะธุรกิจสร้างสรรค์ที่ครบวงจร นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบสาขาขอนแก่น ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อปลูกกระแสการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านแหล่งเรียนรู้และพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งเตรียมการศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ หรือ National Knowledge Center , Virtual Library , Edutainment Center

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริมเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อการขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ ให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้มีการนำต้นแบบแหล่งเรียนรู้และกระบวนการจัดการความรู้ของ สปร. ไปขยาย

ผลสู่กลุ่มเป้าหมายต่างๆได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและส่งเสริมเครือข่ายในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนการขยายผลต้นแบบของ สบร. ให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาค โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- ร่วมมือกับเครือข่ายและสถาบันการศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเผยแพร่และขยายผลในกลุ่มนิสิตนักศึกษาและผู้ประกอบการในพื้นที่นั้นๆ รวมทั้งขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้สร้างสรรค์แห่งใหม่ในภาคอีสาน และสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิชาชีพสร้างสรรค์และเยาวชน พร้อมทั้งเป็นแหล่งเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจระดับภูมิภาคสู่ระดับสากล

- สนับสนุนการพัฒนาอุทยานการเรียนรู้ของแม่ข่ายและเครือข่ายจังหวัดในภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้เป็นต้นแบบหรือศูนย์กลางในการส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ผ่านบริการห้องสมุดที่ทันสมัยและกลุ่มเด็กเยาวชนในภูมิภาคสามารถเข้าถึงได้สะดวก รวมทั้งพัฒนาศูนย์ความรู้ในระดับตำบล เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับท้องถิ่นที่รวบรวมองค์ความรู้และงานวิจัยที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่

- ร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมด้วยรูปแบบที่ทันสมัย และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

- ประสานกับหน่วยงานในพื้นที่และชุมชนในการนำแนวคิดศูนย์ความรู้กินได้ไปพัฒนาต่อยอดขยายผลให้เชื่อมโยงกับการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ทุนทรัพยากรและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของคนในพื้นที่นั้นๆ

- ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานและเครือข่ายใหม่ๆในการนำต้นแบบการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาสมอง (Brain based Learning : BBL) ไปเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายอื่นๆในวงกว้างมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน ให้ความสำคัญกับการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่สบร. พัฒนาและเผยแพร่ผ่านสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงจัดนิทรรศการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เคลื่อนที่ การประชุมสัมมนา/เสวนา และการอบรมบ่มเพาะ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดแรงบันดาลใจและมีทักษะความรู้ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการ สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- การเผยแพร่สาระความรู้ของ สบร. ผ่านสื่อหลักและช่องทางการสื่อสารใหม่ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ เว็บทีวี Application , Social Media ฯลฯ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อกระจายความรู้ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว และเพื่อรณรงค์ให้คนในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

- การพัฒนาและจัดทำเนื้อหาสาระความรู้ในรูปแบบสื่อดิจิทัลและสื่อทั่วไปสำหรับกระจายไปยังกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้สะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบเว็บไซต์ของ สบร. ให้เหมาะสมในการ

รองรับการใช้งานได้ทุกช่องทาง (Platform) เพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้เชิงรุกให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- การพัฒนาเชื่อมโยงช่องทางเผยแพร่ผลงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ กับช่องทางการเผยแพร่ของ สบร. ในรูปแบบของสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและกระจายผลงานวิจัยไปสู่สาธารณะในวงกว้าง ทั้งประชาชน นักวิจัย หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนให้งานวิจัยถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศ

- การพัฒนาอบรมบ่มเพาะเยาวชนให้เกิดแรงบันดาลใจ มีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะความรู้ในสาขาอาชีพที่คนไทยมีศักยภาพและมีโอกาสที่จะเติบโต เช่น สื่อสร้างสรรค์ ดนตรี การตลาด การสร้างผลงานจากทุนวัฒนธรรม ฯลฯ และพัฒนาผู้ประกอบการให้มีทักษะในการเพิ่มมูลค่าให้สินค้าและบริการ เช่น ทักษะการออกแบบบริการและการประกอบธุรกิจสร้างสรรค์ การเพิ่มมูลค่าให้สินค้าและบริการท่องเที่ยว ชุมชนด้วยการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ การบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และทุนทางวัฒนธรรม เป็นต้น

- จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านต่างๆ ตามภารกิจของ สบร.และหน่วยงานภายในในรูปแบบที่น่าสนใจตลอดทั้งปี อาทิ จัดงานนิทรรศการหมุนเวียน มหกรรมความรู้ งานสัมมนาวิชาการ เทศกาลหรือพื้นที่แสดงผลงานของคนรุ่นใหม่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อต่างๆ รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้องค์ความรู้เข้าถึงประชาชนในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและการบริหารจัดการของ สบร. ทั้งส่วนกลางและหน่วยงานภายใน โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- เพิ่มศักยภาพบุคลากรของ สบร. ให้มีขีดความสามารถในการให้บริการและพัฒนางาน ความเป็นมืออาชีพ และมีผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ จนสามารถบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กรได้ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ เพิ่มพูนทักษะเฉพาะทางและทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

- พัฒนาระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ภายในองค์กรให้มีความสมบูรณ์ ทันสมัย และบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยสามารถเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และรองรับระบบงานด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ระบบบริหารจัดการ Knowledge Management ภายในองค์กร ระบบการบริหารสำนักงานภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ (ERP) เพื่อรองรับการทำงานในส่วนของงบประมาณ พัสดุ จัดซื้อจัดจ้าง และการเงินบัญชี